

G E H E I M

ROEMEENS KRANTENPAPIER VOOR "DE WAARHEID".

Toen de Hongarije-affaire van 1956 het dagblad "De Waarheid" - o.m. door de boycot van de zijde van de adverteerders en door het bedanken van vele abonnees - vrijwel aan de rand van de afgrond had gebracht, ging de leiding van de CPN ertoe over de mogelijkheden van het betrekken van goedkoop krantenpapier uit de Volksdemocratieën te bezien. Hierbij diende vanzelfsprekend rekening te worden gehouden met de lopende contractuele verplichtingen van de Waarheidrukkerij Dijkman & Co met de Nederlandse papierleverancier.

Oprichting FELPEX Im- en Exporthandel.

Vermoedelijk is aan Louis H. KONING, directeur van de communistische handelsrukkerij Heiermann & Co te Amsterdam opdracht gegeven na te gaan welke communistische landen in staat en bereid waren de CPN van papier te voorzien.

KONING is vanaf de oprichting in november 1949 tot oktober 1954 alléén-directeur van de Waarheiduitgeverij CV Persorganen geweest. Hij viel toen in ongenade. In mei 1956 werd hij aangesteld tot directeur van Heiermann & Co. KONING fungeert tevens als secretaris van het Comité Nederland-Roemenië. Vóór hij in dienst trad van de CPN was hij werkzaam bij het Rijksbureau voor Papier. Aldaar heeft hij q.q. nog bemoeienis gehad met het verstrekken van de vergunning tot aankoop van de rotatiepers ten behoeve van de Waarheidrukkerij.

De activiteiten van KONING hebben geleid tot de oprichting op 27 november 1956 van de FELPEX Im- en Exportmaatschappij (Vondelstraat 174 Amsterdam), die zich volgens haar doelstelling toelegt op de handel in producten voor de metaal- en papier-industrie. Als directeur-eigenaar treedt op de op politiek gebied vrijwel onbekende C.H. FELS.

Deze is een zoon van Cor FELS, een voormalig vrijgestelde van de CPN, die thans alleen nog actief is als hoofdbestuurslid van de communistische mantelorganisatie "Verenigd Verzet 1940-1945".

Aanvankelijk diende KONING's woonhuis als zakenadres voor FELPEX. Sinds korte tijd dient echter het huisadres van de grafisch ontwerper van de communistische uitgeverij en boekhandel Pegasus, Rob METZ, (Vondelstraat 174 Amsterdam) als zodanig. Hij of zijn echtgenote bezorgen de post van FELPEX op het kantoor van Heiermann & Co, waar L.H. KONING de zaken van FELPEX t.b.v. de CPN drijft.

Deze gehele opzet levert voldoende grond op om FELPEX als een soort "cover-firma" aan te merken.

Papier uit Roemenië.

In begin 1957 maakte KONING een reis naar Boekarest. In het verdere verloop van dat jaar bracht hij verschillende bezoeken aan de Roemeense diplomatieke vertegenwoordigingen resp. in Den Haag en in Brussel. Hierbij was hij een enkele keer vergezeld van de plaatsvervangend algemeen secretaris van de CPN, Harry VERHEY.

Tijdens deze bezoeken zijn besprekingen gevoerd omtrent de leverantie van krantenpapier uit de Roemeense volksrepubliek, die geresulteerd hebben in een overeenkomst waarbij het staats-exportbureau EXPORTLEMN te Boekarest op zich heeft genomen vóór 31-8-1958 aan FELPEX 513 ton krantenpapier te leveren, ter waarde van f 263.340.-. Aan FELPEX werd op 30 december 1957 door de Centrale Dienst voor In- en Uitvoer de vereiste invoervergunning verstrekt. De verscheping van het papier vindt plaats in hoeveelheden van 30 ton. De eerste aflevering is in de loop van januari 1958 in Amsterdam aangekomen. Sinds begin maart wordt het door FELPEX geïmporteerde papier doorgeleverd aan de drukkerij Dijkman & Co en wordt "De Waarheid" op dit papier gedrukt.

De door FELPEX aangewende pogingen om anderen voor het Roemeense papier te interesseren hebben voor zover bekend tot op heden nog geen resultaat opgeleverd.

De door FELPEX bestelde hoeveelheid van 513 ton dekt naar schatting de behoefte van de Waarheiddrukkerij voor ongeveer een half jaar.

Mogelijke buitenlandse steunverlening.

Deze leverantie uit de Roemeense volksrepubliek zou een verkapte vorm van steunverlening aan de CPN kunnen inhouden. Middelen die hierbij kunnen worden gehanteerd zijn bijv. het toestaan van lange crediettermijnen, het niet innen van de uitstaande vorderingen en het leveren onder de normale marktprijs.

De indruk is gewekt dat de Roemenen in ieder geval FELPEX het voordeel van een zeer lage inkoopsprijs hebben willen bieden. De door hen aan FELPEX in rekening gebrachte papierprijs was op het moment van het afsluiten van het contract ruim 20% lager dan de toen algemeen geldende.

Hierbij dient echter rekening te worden gehouden met de omstandigheid dat voor FELPEX bij deze Roemeense transactie kosten ontstaan in de vorm van douanerechten, opslag- en vervoerskosten e.d.

De bedoeling van deze transactie (bevoordeling van de Nederlandse communistische pers door de levering van goedkoop krantenpapier) dreigt door de dalende tendenz van de papierprijs schipbreuk te lijden. Bovendien blijkt de kwaliteit van het geleverde papier naar Nederlandse - zelfs communistische - begrippen veel te wensen over te laten. Bij de Waarheiddrukkerij klaagt men erover dat het Roemeense papier veel afval geeft.

mei 1958.